

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **F.**, bytom Z.Z., zastúpený advokátom **JUDr. J.**, so sídlom R. proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica č. 13, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/12452-70016/2008/993168-r zo dňa 28. augusta 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S 131/2008-42 zo dňa 29. septembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S 131/2008-42 zo dňa 29. septembra 2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zamietol žalobný návrh žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/12452-70016/2008/993168-r zo dňa 28. augusta 2008. Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Dolný Kubín č. 657/230/15721/08/Krí zo dňa 13.5.2008, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie I. štvrťrok 2005 vo výške 14.539,--Sk.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že sa stotožnil s rozhodnutím žalovaného, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie správcu dane, ktorým bol vydaný dodatočný platobný výmer podľa ustanovenia § 44 ods. 6 písm. b/ bod I zákona č. 511/1992 Zb., ktorý považoval za rozhodujúcu skutočnosť, čo sa týka vydaného dodatočného platobného výmeru za zdaňovacie obdobie I. štvrťroku 2005 správne kúpno-predajnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a manželkou A na jednej strane a Ing. I. na strane druhej, ktorej predmetom bol prevod časti spoluvlastníckeho podielu v podiele $\frac{3}{4}$ -iny do podielového spoluvlastníctva Ing. I., a to na nehnuteľnostiach – pozemku, zastavané plochy a nádvorie CKN parc. č. X, X, X, X v katastri územia Z. a rozostavanej stavby – penziónu bez súpisného čísla postavenej na základe stavebného povolenia č. 98/07395 zo dňa 30.3.1998. Krajský súd poukázal na to, že vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam bol povolený dňa 29.9.2005, t. j. žalobca si skutočne podľa ustanovenia § 49 ods. 2 resp. 5 zákona č. 222/2004 Zb. mohol odpočítať daň len v rozsahu zodpovedajúcejmu použitiu na podnikanie, t. j. v rozsahu $\frac{1}{4}$ -iny uplatnenej DPH na dokladoch, čo zodpovedá spoluvlastníckemu podielu žalobcu na predmetnej nehnuteľnosti.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým súdom. Uviedol, že pre posúdenie vzniku podielového spoluvlastníctva k domu alebo k inej stavbe postavenej

spoločnou činnosťou viacerých osôb, je rozhodujúca dohoda uzavretá medzi týmito osobami o založení spoluvlastníckych vzťahov. Zmluva zo dňa 9.1.1996 o výstavbe penziónu sa nedá nazvať dohodou o založení podielového spoluvlastníctva k stavbe medzi Ing. I.F.I.. Táto dohoda upravuje postupy financovania a prevedenia časti spoluvlastníctva po dokončení stavby. Ďalej žalobca uviedol, že následne uzatvorenou kúpnu zmluvou zo dňa 14.7.2005 sa v skutočnosti nepredával spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti vo výške $\frac{3}{4}$ -iny za primeranú cenu zodpovedajúcu hodnote prevádzaného podielu, nakoľko Ing. I. už vlastne preinvestoval do nehnuteľnosti, vychádzajúc z uzavretej dohody o financovaní stavby 800.000 eur, čo predstavuje v pomere k celkovým odsúhlaseným investíciám oboch účastníkov 800.000 eur plus 10.000,--Sk dohodnutý podiel $\frac{3}{4}$ -ín účasti na spoločných nehnuteľnostiach, a preto nemohlo kúpnu zmluvou dôjsť k platnej a účinnej novácii zmluvy zo dňa 9.1.1996. Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2C 44/2008 sa domáhal okrem iného určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam penziónu A., kde žiada ako predbežnú posúdiť otázku absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 14.7.2005. Vzhľadom na uvedené navrhuje žalobca, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bol žalobný návrh žalobcu zamietnutý. Z uvedeného dôvodu preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Odvolací súd z obsahu spisového materiálu (zo žaloby žalobcu) zistil, že žalobca uviedol, že zdaniteľné plnenie dosiahol z prevádzky penziónu platiteľ, t. j. žalobca F., ako aj podnikateľka A. (neplatiteľ DPH), ktorá neprispela na výdavky súvisiace s prevádzkou penziónu. Platiteľ F. však odpočítal daň z tovarov a služieb z dokladov súvisiacich s prevádzkou penziónu v plnej sume 43.726,--Sk. Správca dane mal za to, že zistil porušenie § 49 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. – platiteľ odpočítal daň z tovarov a služieb v sume 43.726,--Sk, pričom pomernú časť dane v pomere 34% v sume 14.867,--Sk nepoužil na účely svojho podnikania ako platiteľ. Pomerná časť odpočítanej dane v pomere 34% v sume 14.867,--Sk nesúvisela so zdaniteľným príjmom F., ale s príjmom z prevádzky penziónu jeho manželkou A.. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že podľa názoru Daňového úradu Dolný Kubín F. si mohol uplatniť výdavky súvisiace s prevádzkou penziónu ako výdavky ovplyvňujúce základ dane v pomernej časti jeho príjmov t. j. k celkovým príjmom plynúcim z prevádzky penziónu. Správca dane vypočítal pomernú časť príjmov za mesiac január a február roku 2005 t. j. k celkovým príjmom dosiahnutým z prevádzky penziónu v januári a februári 2005 tak, že faktúry vystavené v januári a februári 2005 F. vo výške 431.967,--Sk a faktúry vystavené v januári a februári 2005 vystavené A. vo výške 217.921,--Sk dal do pomeru a vypočítal výsledné percento vo výške 66%. Žalobca mal za to, že tieto výpočty s použitím právneho názoru, ktoré vypočítal správca dane, sú nesprávne a správca dane nesprávne znížil výšku odpočítanej dane o sumu 14.867,--Sk. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že nemal s A. uzavretú zmluvu o združení a ani obdobnú zmluvu, preto nemohol vypočítavať pomerom príjmy a výdavky. Po celé zdaňovacie obdobie roku 2005 náklady súvisiace s prevádzkou penziónu A. uhrádzal sám a nedelil sa so žiadnymi príjmami A. a ani A. sa

nijakým spôsobom nedelila s príjmami s F., t. j. žalobcom. Taktiež sa nepodieľala na úhrade prevádzkových nákladov súvisiacich s poskytovaním služieb v penzióne A.. Na základe uvedeného žalobca vytýka nesprávne a neoprávnené zníženie odpočítanej dane správcom dane, čo viedlo k dodatočnému vyrúbeniu rozdielu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie I. štvrtrok 2005.

Krajský súd sa však s týmito námietkami žalobcu nezaoberal, ale vychádzal z toho, že žalobca si mohol odpočítať daň len v rozsahu zodpovedajúceho použitiu na podnikanie, t. j. v rozsahu ¼-iny uplatnenej DPH na dokladoch, čo zodpovedá spoluvlastníckemu podielu žalobcu na predmetnej nehnuteľnosti vo vzťahu k podielovému spoluvlastníctvu Ing. I., t. j. nie v žalobe uvedených 66%. Krajský súd sa v tejto súvislosti nezaoberal namietaným obchodným vzťahom medzi F. t. j. žalobcom a A. a obchodným vzťahom medzi žalobcom a A. na jednej strane a Ing. I. na druhej strane. Navyiac namietaná suma 14.867,--Sk nemohla byť v tomto prípade správna, keďže žalobca si mohol podľa názoru krajského súdu odpočítať daň len v rozsahu zodpovedajúceho použitiu na podnikanie, t. j. v rozsahu ¼-iny uplatnenej DPH na dokladoch, nie teda v podiele 66%, ako to uviedol správny orgán, t. j. žalovaný.

V danom prípade bol krajský súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, a pri dodržaní tejto základnej zásady sa mal s týmito dôvodmi zaoberať a zaujať k nim stanovisko najmä z toho pohľadu, či uvedené námietky sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o správnosti skutkových zistení a z toho plynúcu namietanú nesprávnosť rozhodnutia žalovaného.

V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, v ktorom ústavný súd uviedol, že v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázanie skutkovej a právnej skutočnosti (IV.ÚS 150/03, I.ÚS 301/06).

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedalo odpovede na otázky nastolené žalobcom, a to namietané nesprávne právne posúdenie veci, navyiac nie je dostatočné odôvodnenie na základe čoho dospel krajský súd k myšlienkovým postupom a hodnoteniu, pričom odvolací súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Takýmto procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe dostatočným spôsobom nezaoberal, odňal žalobcovi možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom.

Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne vrátane náhrady trov konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 24. novembra 2010

JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth